

Johdon yhteenveto

Covid 19-pandemia ja siihen liittyneet poikkeusolot ovat vaikuttaneet perusturvakeskuksessa sekä toimintaan että talouteen maaliskuusta lähtien. Perusturvakeskuksessa vähennettiin ensin kiireettömiä sosiaali- ja terveystaloudellisia keskuksen varautuessa suureen epidemiaan. Sairastuneiden määrä jäi alueella kuitenkin vähäiseksi ja toiminta palautettiin miltei normaaliksi seurantajakson loppupuolella.

Poikkeuksellisista oloista huolimatta on yhdessä muiden Itä-Uudenmaan kuntien kanssa tehty Uudenmaan kuntien ja Helsingin kaupungin erilliskäytännön perustuva kahden suuren valtionavustushankkeen haun valmistelu. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskushanke tähtää sisällölliseen muutokseen ja rakennemuutoshankkeeseen rakenteellisiin muutoksiin.

Yhteistyö kuntien ja Porvoon sairaalan kanssa korostui myös alueellisen kotisairaalahankkeen viemisessä loppuun ja alueellisen kotisairaalan toiminnan käynnistämiseksi 1.4.2020. Yhteistyötä Kymssoten kanssa on myös lisätty sopimalla yhteisten seurantalaverien käynnistämiseksi.

Suurimpina muutoksina henkilökunnassa kyseisenä aikana olivat johtavan lääkärin vaihtuminen, ylilääkärin siirtyminen alueelliseen kotisairaalaan sekä uuden senioripalveluiden palvelupäällikön rekrytoinnin käynnistäminen. Lääkärityövoiman rekrytoinnissa ei olla täysin onnistuttu, vaan riittävän lääkäriresurssin varmistamiseksi on jouduttu käyttämään lääkäriresurssin vuokrausta. Koko perusturvakeskuksen henkilökunta joutui koville ennen kokemattomissa koko maailmaa koskevissa poikkeusoloissa.

Taloudellisiin tavoitteisiin ei tässä poikkeuksellisessa tilanteessa päästy. Erikoissairaanhoidon kustannukset näyttävät ylittävän talousarvion. Ylitykseen vaikuttaa varsinkin HUSin päätös olla pandemian takia maksamatta kunnille takaisin liian suuriksi arvioituja ennakkomaksuja.

Tärkeimpien projektien ja kehittämishankkeiden tilanne

Yhtenä koko perusturvakeskuksen tavoitteena on vuonna 2020 teknologian hyödyntäminen ammattihenkilöiden resurssitilanteen helpottamiseksi. Pandemian myötä näiden asioiden edistäminen nopeutui. Tekoälyyn pohjautuvan sähköisen hoidontarpeen arvioinnin käyttö on lisääntynyt ja lisäksi on käynnistetty erilaisia etälääkäripalveluja. Kokouksissa, myös perusturvakeskuksen kokouksissa, on käytetty hyväksi etätyövälineitä ajan säästämiseksi ja tartuntavaaran vähentämiseksi.

Pandemiasta huolimatta on keskuksessa koko ajan myös edistetty sosiaalihuollon kansalliseen arkistoon liittymistä. Lisäksi

perusturvakeskuksen kolmen potilas- ja asiakastietojärjestelmän korvaaminen Apotti tietojärjestelmällä on saatettu päätöksenteossa loppuun ja seuranta-aikana on valmisteltu muun muassa nimityksiä Apotin eri kehitys- ja ohjausryhmiin.

Muihin perusturvakeskuksen omiin ja alueellisiin kehityshankkeisiin on osallistuttu poikkeusolojen sallimissa rajoissa. Vammaispalvelulain mukaisten kuljetusten alueellinen kilpailutus on vihdoin edennyt ensimmäiseen päätöksentekoon. Perusturvakeskuksessa on myös saatettu loppuun ikäihmisten vastuulääkäripalveluiden kilpailutus.

Ennuste 2020

	Toteuma 1-6/2020	Talousarvio 2020	Jäljellä 2020	Toteuma- %	TP2019	Ennuste 2020	Muutos ennuste/talousarvio
PERUSTURVAKESKUS							
TOIMINTATUOTOT	4 342 234,76	8 616 995	4 274 760	50,39%	9 012 017	8 418 486	-198 509
Myyntituotot	2 103 815,16	3 437 165	1 333 350	61,21%	3 928 715	3 940 067	502 902
Maksutuotot	1 845 914,75	4 361 800	2 515 885	42,32%	4 238 934	3 686 689	-675 111
Tuet ja avustukset	52 856,67	131 000	78 143	40,35%	114 169	92 300	-38 700
Muut toimintatuotot	339 648,18	687 030	347 382	49,44%	730 200	699 430	12 400
TOIMINTAKULUT	-28 011 780,94	-53 648 436	-25 636 655	52,21%	-54 435 536	-56 608 652	-2 960 216
Henkilöstökulut	-8 177 433,73	-17 058 629	-8 881 195	47,94%	-17 745 448	-17 233 470	-174 841
Palvelujen ostot	-18 061 859,20	-33 000 197	-14 938 338	54,73%	-32 767 830	-35 686 629	-2 686 432
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-705 224,45	-1 316 984	-611 760	53,55%	-1 516 747	-1 430 308	-113 324
Avustukset	-911 757,46	-1 884 700	-972 943	48,38%	-2 005 897	-1 844 150	40 550
Muut toimintakulut	-155 506,10	-387 926	-232 420	40,09%	-399 614	-414 095	-26 169
TOIMINTAKATE	-23 669 546,18	-45 031 441	-21 361 895	52,56%	-45 423 519	-48 190 166	-3 158 725

Talousarvion toimintakatteen ennustetaan ylittyvän vuonna 2020 reilusti, jopa 3 159 000 eurolla. Toimintatuottoihin vaikuttaa poikkeusoloista johtuva terveydenhuollon asiakasmaksuista saatavien tulojen poisjäänti (noin 248 000 euroa). Lisäksi sosiaalitoimen mielenterveys- ja päihdepalveluiden asumispalveluiden ateriamaksuja jää tulematta yhteiskilpailutuksen tuloksen myötä (noin 180 000 euroa).

Toimintakulut ennustetaan ylittyvän henkilöstökuluissa ja asiakaspalveluiden ostoissa. Henkilöstökulujen (huomioiden työvoiman vuokraus) ennustetaan ylittyvän noin 860 000 eurolla. Lääkäreiden rekrytointiongelman vuoksi ostopalvelulääkäri työvoiman vuokraukseen arvioidaan menevän budjetoitua enemmän (240 000 euroa). Senioripalveluissa henkilöstökulujen, mukaan lukien työvoiman vuokraus, arvioidaan ylittyvän noin 680 000 euroa. Ylitykset asiakaspalveluiden ostoissa ennustetaan tulevan erikoissairaanhoidon kustannuksista, arvio on jopa yli miljoona euroa.

Muita ylityksiä palveluiden ostoissa ennustetaan tulevan lastensuojelun sijaishuollon laitoshoidossa (490 000 euroa), vammaispalvelujen henkilökohtaisessa avussa, jossa on kahdeksan uutta asiakasta (85 000 euroa), kehitysvammaisten asumispalveluissa (324 000 euroa), jossa palvelujen tarve on siirtynyt kalliimpaan hoitoluokkaan,

senioripalveluissa yksityisiltä ostetuissa asumispalveluissa (240 000 euroa) ja laboratoriokustannuksissa (119 000 euroa).

Laboratoriokustannuksiin vaikuttanee pandemian yhteydessä otettujen Covid 19-näytteiden määrä ja testien korkea hinta (105 euroa näytettä kohden).

Lisäksi ylityksiä ennustetaan tulevan lääkkeissä ja hoitotarvikkeissa (yhteensä noin 246 000 euroa). Hoitotarvikkeiden käyttö on lisääntynyt epidemian myötä, esimerkiksi lähihoidossa on valtiovallan taholta veloitettu käyttämään tiettyjä suojarusteita. Oman toiminnan osalta toimintakatteen ennustetaan ylittävän talousarvion, arvio on noin 2 140 000 euroa.

Korjaavat toimenpiteet ja johtamistoimet, joilla tavoitteiden toteutuminen varmistetaan tai negatiivisten poikkeamien vaikutus minimoidaan

Kahteen isoon valtionavustushankkeen rahoitukseen on saatu myönteinen päätös ja alueellinen kehittämistyö alkaa nyt toden teolla. Aktiivinen osallistuminen kehitysryhmien työhön ym. edellyttää sitä, että perusturvakeskuksessa pystytään vapauttamaan hankkeeseen tarvittavaa resurssia. Vaikka taloudellinen tuki mahdollistaa osittaisen sijaisten palkkaamisen, vaatii kehitysryhmien työskentelyyn osallistuminen työntekijöiltä aikaa, priorisointia ja sitoutuneisuutta kahteen vaativaan työtehtävään.

Epidemian mahdollinen jatkuminen voi hidastaa koko henkilökunnalle suunnattua kehityshanketta asiakaskokemuksen ja laadun lisäämisestä. Hanketta jatketaan heti epidemian sen salliessa.

Valmistaudumme mahdolliseen toiseen aaltoon ensimmäisen aallon opetusten pohjalta. Vaikka toista aaltoa ei tulisikaan jatkamme edelleen uusien toimintatapojen kehittämistä palveluiden tuottamiseen, jotta resurssit riittäisivät paremmin ja toiminta olisi entistä kustannustehokkaampaa.

Kustannustehokkuutta vaatii myös kaupungin talouden tasapainottamisohjelma. Sen mukanaan tuoma huoli henkilökunnalle on luonnollista, mutta yritämme hyvällä tiedottamisella ja henkilökunnan osallistamisella hälventää suurimpia pelkoja. Talouden tasapainottamisohjelman tavoitteiden saavuttamisen valmistelun lisäksi, jatkamme talouden säännöllistä seurantaa ja kehitämme edelleen tapoja tuoda talouden seurantaa lähemmäs myös suorittavaa tasoa.

Loviisassa 5.8.2019

Carita Schröder, perusturvajohtaja
Annette Povenius, taloussuunnittelija